

Ks § 98

Ks2018/0105

007

Svar på granskning av lokalförsörjning i skolan

Beslut

Kommunstyrelsen godkänner förslaget till yttrande och skickar det som svar till kommunrevisionen.

Yttrande

Kommunrevisionen har genom KPMG granskat lokalförsörjning i skolan i syfte att bedöma om kommunen har ett system för styrning och uppföljning som säkerställer att lokalutnyttjandet optimeras på ett kostnadseffektivt sätt. Dessutom har syftet varit att bedöma om kommunens planering, samordning och framförhållning är tillräckligt ändamålsenlig för att försörja skolverksamheterna med lokaler.

Revisionsrapporten beskriver att nämnden och styrelsen de senaste två åren förbättrat framförhållning, planering och samordning, men lämnar ett antal rekommendationer och kommentarer:

1. Investeringsprocessen behöver fastställas politiskt
2. Formalisera beställarprocessen
3. Förtydliga lokalgruppens roll och uppdrag
4. Säkerställ bemanning och kompetens inom tekniska förvaltningen
5. Genom övergripande arbete med lokalförsörjning finns förutsättningar för helhetssyn
6. Löpande analys av kapacitet och elevantal behövs inom barn- och utbildningsförvaltningen
7. Se över regelverk för internhyra
8. Samorganisera lokalvården för ökad effektivitet
9. Strategisk hantering av avveckling och externa kontrakt parallellt med nyanskaffning
10. Gör intern kontroll kring hur interna kontrakt ingås för att säkerställa att delegationsordning efterlevs

Tekniska förvaltningen, bedömer, genom, lokalstrategen att Ljungby kommun är på rätt väg när det gäller lokalförsörjning för skolan. Det arbete som har lagts ner de senaste åren har gett gott resultat, med förtydligad styrning och bättre framförhållning.

Kommunstyrelsen

Dock finns vissa brister, vilket också mycket riktigt framkommer i rapporten. Kommunens samtliga förvaltningar arbetar, bland annat genom lokalgruppen, för att eliminera brister och ytterligare förbättra och säkerställa redan fungerande processer.

När det gäller dokumenten ”Beslutssteg – investeringsprocessen” samt ”Investeringsprocessen – sammanfattning av de olika faserna” pågår arbete. Avsikten är att dessa dokument får styrande status genom ett politiskt beslut. Till dem ska också höras fastställda formulär där verksamhetsförvaltningen formella beställningar till tekniska förvaltningen efter fullgjort arbete enligt Investeringsprocessen.

Enligt den av fullmäktige beslutade Verksamhetsplan lokalförsörjning är lokalgruppens roll att öka samverkan mellan samtliga förvaltningar och sträva efter samsyn när det gäller investeringar och användning av kommunens lokaler. Vid lokalgruppens möten förs minnesanteckningar som numera sparas löpande under gemensamma dokument. Varje förvaltning har representanter i gruppen. Styrgruppen för detta arbete består av kommundirektören och övriga förvaltningschefer. Styrgruppen får rapport minst en gång per år, inför budgetförhandlingarna.

Med det kraftiga investeringsbehov som finns i kommunen, särskilt vad gäller barn- och utbildningsförvaltningen, är det stort tryck på fastighetsavdelningens projektledande funktion. Inom denna organisation finns rätt kompetens, risken är, som rapporten påtalar, det enorma investeringstrycket. För att stärka upp det hela, samlokaliseras alla tre projektledare i gemensamt rum, så att de lättare kan samverka, vara insatta i varandras ärenden och på annat sätt täcka upp för varandra vid frånvaro. Även förvaltarna på enheten håller sig uppdaterade så att de kan ta hand om vissa delar. Extern konsult anlitas vid behov.

Genom verksamhetsplanen för lokalförsörjning har kommunen fått en tydlig styrning av lokalförsörjningen för alla verksamheter, även skola/förskola. I planen finns generella riktlinjer och särskilda riktlinjer för respektive förvaltning. I dokumenten om investeringsprocessen som tidigare nämnts, tydliggörs vem som ansvarar för varje fas så att man hela tiden vet vem som driver ärendet framåt. Det är viktigt att varje förvaltning håller sina prognoser uppdaterade, så att man kan se hur behoven ter sig på flera års sikt. Och när man ser att ett behov uppstår påbörjar man processen med idéfas, förstudiefas o s v. På så sätt blir processen säkrare och snabbare när förutsättningar i övrigt finns tillgängligt, t ex tomtmark, detaljplan etc.

Barn- och utbildningsförvaltningen har även tidigare sett sin roll som ägare av lokalförsörjningsprocessen och under många år tagit fram elevtalsprognoser. Lokalbehov har tidigt presenterats. Det som tillkommit är att en långtidsprognos

Kommunstyrelsen

---

tagits fram.

Ekonomiavdelningen och fastighetsavdelningen tittar på möjligheten att förändra internhyresreglementet så att det bättre speglar dagens verklighet. Till exempel underhållskostnaderna har ökat betydligt mer än KPI genom åren, vilket till del har urholkat kostnadstäckningen från internhyran. En annan del är att skapa incitament för hyrande förvaltning att minska totala kostnader. Det kan ske genom att effektivisera ytan men också att där igenom minska energibehovet.

Tekniska förvaltningen arbetar för närvarande med utredning om lokalvård och vaktmästeri. Utredningen har hittills inneburit samtal med de olika förvaltningarna om synpunkter om centraliserad organisation. Ännu har inte politiken tagit ställning i frågan. Lokalvård och vaktmästeri är enligt barn- och utbildningsförvaltningen mer än en organisationsfråga. De vuxna som finns på enheterna, oavsett yrke, är viktiga att ha som personal anställda av nämnden eftersom andra delar än själva lokalvården/vaktmästeriet ingår som en helhet i det arbete och den vuxennärvaro som finns på varje förskola/skola.

När en förvaltning aviserar ett lokalbehov, har lokalstrategen och lokalgruppen ett ansvar att gemensamt undersöka om det finns alternativa lösningar till nybyggnation/nyinhyrning av lokaler. Det kan ske genom förtätning, byte av lokal mellan olika verksamheter o s v. Barn- och utbildningsförvaltningen har anställt en lokalsamordnare för att förvaltningen ska kunna avsätta tid till olika typer av lokal- och byggmöten inklusive planering. Detta har varit nödvändigt då flera nya skolor och förskolor behövs samtidigt som elevantalet är högt i befintliga verksamheter och därmed har rektorerna en hög arbetsbelastning. Lokalsamordnaren, som har pedagogisk kompetens, innebär att rektorerna istället kan ägna sin arbetstid åt sin specialistkompetens, bättre samsyn totalt sett och en tydlig samarbetspartner för tekniska förvaltningen.

Fastighetsavdelningen håller just nu på att köpa in ett nytt fastighetssystem. I detta kommer att ligga bevakningsfunktioner för avtalstider och uppsägningstider för samtliga hyreskontrakt, såväl externa som interna. Detta minimerar risken för vakanskostnader.

Sammanfattning av ärendet

Kommunrevisionen har inkommit med en granskning av kommunens lokalförsörjning. Syftet med granskningen är att med ett övergripande perspektiv bedöma om kommunen har ett system för styrning och uppföljning som säkerställer att lokalutnyttjandet optimeras på ett kostnadseffektivt sätt. Vidare är syftet att bedöma om kommunen har en tillräckligt ändamålsenlig planering, samordning och framförhållning när det gäller att försörja de olika skolverksamheterna med lokaler.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och tekniska nämnden har fått granskningen för gemensamt yttrande.

Beslutsunderlag

Kommunrevisionens granskningsrapport 2018-03-15.

Förvaltningsgemensam tjänsteskrivelse 2018-05-11.

Arbetsutskottets förslag till beslut 2018-05-22.

Skickas till

Kommunrevisionen